

Polasaí Bí Cineálta Scoil Naithí chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi

Ghlac Bord Bainistíochta Scoil Naithí leis an bpolasaí seo a leanas chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi.

Comhlíonann an polasaí seo go hiomlán le ceanglais Bí Cineálta: Gnásanna chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna 2024.

Aithníonn an Bord Bainistíochta go gcuireann iompraíocht bhulaíochta as do chearta an linbh mar a leagtar amach i gCoinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh. Tá freagracht orainn go léir, mar phobal scoile, oibriú le chéile chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi agus chun déileáil leis an tionchar diúltach a bhíonn ag iompraíocht bhulaíochta.

Táimid tiomanta do chinntiú go gcoinnítear gach scoláire a fhreastalaíonn ar ár scoil saor ó dhíobháil agus go bhfuil folláine ár scoláirí chun tosaigh i ngach rud atá á dhéanamh againn. Aithnímid an tionchar diúltach a d'fhéadfadh a bheith ag iompraíocht bhulaíochta ar shaol ár scoláirí agus táimid tiomanta go hiomlán d'iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi.

Deimhnímid go ndéanfaimid, i gcomhréir lenár noibleagáidí faoi reachtaíocht chomhionannais, gach beart atá indéanta de réir réasúin chun ciapadh scoláirí nó baill foirne a chosc ar aon cheann de na naoi bhforas a shonraítear: inscne, stádas sibhialta, stádas clainne, claonadh gnéasach, reiligiún, aois, míchumas, cine agus a bheith mar bhall den Lucht Siúil.

Sainmhíniú ar an mbulaíocht

Tugtar sainmhíniú ar an mbulaíocht in Cineáltas: Plean Gníomhaíochta ar an mBulaíocht agus Bí Cineálta: Gnásanna chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna mar iompraíocht spriocdhírthe, ar líne nó as líne a dhéanann dochar. D'fhéadfadh an dochar a dhéantar a bheith fisiciúil, sóisialta agus/nó mothúchánach. Leanann iompraíocht bhulaíochta ar aghaidh thar thréimhse ama agus bíonn neamhchothroime cumhachta i gceist ann sa chaidreamh idir beirt nó grúpaí daoine sa tsochaí. Tugtar an sainmhíniú mionsonraithe i gCaibidil 2 de ghnásanna Bí Cineálta.

Ní mór do gach scoil polasaí Bí Cineálta a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm ina leagtar amach conas a chuireann pobal na scoile cosc ar iompraíocht bhulaíochta agus conas a théann sé i ngleic léi. Déantar foráil i gCód Iompraíochta na scoile do straitéisí chun déileáil le hiompraíocht mhíchuí nach iompraíocht bhulaíochta í.

Mír A: Forbairt/athbhreithniú ar ár bpolasaí Bí Cineálta chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi

Tugadh deis do gach ball dár bpobal scoile ionchur a bheith acu i bhforbairt/athbhreithniú an pholasaí seo.

	Dáta an Chomhairliúcháin	Modh comhairliúcháin
Foireann na scoile:	19 Márta 2025 12ú Bealtaine	Suirbhé Dréacht roinnte leis an bhfoireann le haiseolas a fháil
Scoláirí:	Dátaí éagsúla le linn Mí Márta	Grúpaí Fócais Ceistneoir
Tuismitheoirí:	20ú Márta 2025	Suirbhé (ar fáil trí Ghaeilge & Béarla)
Bord Bainistíochta:	12ú Bealtaine & 19ú Bealtaine	Dréacht don pholasaí dailte agus pléite (athraithe & aiseolas bailithe) Físeán feicthe ag an mBord freisin.
Pobal na scoile i gcoitinne: (de réir mar is cuí mar shampla tiománaithe bus)	19 Márta 2025	Suirbhé
An dáta ar faomhadh an polasaí:		
An dáta is déanaí a ndearnadh athbhreithniú ar an bpolasaí:		

Mír B: Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc

Leagtar amach sa mhír seo na straitéisí coisctheacha a úsáidfidh an scoil. Ina measc sin tá straitéisí atá dírithe go sonrach ar iompraíocht bhulaíochta ar líne a chosc, iompraíocht bhulaíochta homafóbach agus trasfhóbach, iompraíocht bulaíochta ciníche, iompraíocht bulaíochta gnéasaí agus ciapadh gnéasach de réir mar is cuí. (Féach Caibidil 5 de ghnásanna Bí Cineálta).

Cultúr agus Timpeallacht:

Déanann Scoil Naithí iarracht cultúr agus timpeallacht scoile dearfach agus ionchuimsitheach a chur i bhfeidhm le hiompraíochta bhulaíochta a chosc. Déanann muid gach dícheall go mbeadh spás anseo, áit go mothaíonn scoláirí agus baill foirne na scoile muintearas agus sábháilte agus go bhfuil tacaíocht ar fáil dóibh. Déanann muid seo trí na modhanna thíos agus bíonn fáilte i gcónaí roimh smaointe eile ó pháirtithe leasmhara na scoile:

- Cuireann ár bhfoireann in iúl do dhaltáí cé hiad na daoine gur féidir leo labhairt leo – íomhá do phirimid tacaíochta na scoile crochta leis an bpolasaí Bí Cineálta oiriúnach do pháistí agus cruthaithe ag na páistí.
- Tacaíonn ár scoil le timpeallacht ina spreagtar insint.
- Tá maoirsiú maith i gclós na scoile agus athraíonn sé de réir mar a bhíonn buairt/gá/athrú aimsire.
- Cuireadh cluichí clóis/cluichí ciúin agus binsí cairdis i gclós na scoile ionas go bhfuil gníomhaíochtaí éagsúla ar fáil do pháistí le suimeanna éagsúla.
- Rinneadh anailís ar na ceistneoirí agus cuireadh straitéisí i bhfeidhm le dul i ngleic le aiseolas na bpáistí.
- Bainfear postaer ó fhuinneoga na scoile le go mbeidh radharc níos fearr ón taobh istigh ar an gclós, raca rothar, cluichí clóis agus suíomhanna eile go bhféadadh iompraíocht bhulaíochta tarlú.
- Cuireadh polasaí Bí Cineálta na bpáistí isteach i ngach seomra ranga, sa seomra breise agus ar an mbealach isteach sa scoil.
- Cuireadh pirimid tacaíochta le chéile i gcomhar leis na páistí scoile. Léiríonn sé seo na daoine ar scoil nó sa bhaile gur féidir leo labhairt leo dá mbeadh buairt ar bith acu futhu féin nó faoi dhaoine eile.
- Tá maoirseacht á dhéanamh ar na páistí i gcónaí- cumarsáid déanta agus múinteoir ag glacadh lón/ag fótócóipeáil/dul ag an leithreas ionas go mbeidh múinteoir taobh leo ag déanamh maoirseacht ar an rang.
- Úsáidtear modhanna teagaisc éagsúla le foghlaimoírí éagsúla a spreagadh agus le muintearas a chothú i measc na páistí.
- Clúdaítear An Clár Bí Sábháilte agus Curaclam OSPA i ngach rang.
 - BL.1 múineadh, Bl.2 daingniú
- Spreagann An Clár I nGrá Dé grá agus buíochas.

- Bully4U - ceardlann leis na ranganna le béim ar iompraíochtaí bhulaíochta agus cibéarbhulaíocht ach go háirithe. Ceardlann curtha in oiriúnt don rang.
- Polasaí Sláinte agus Sábhailteachas
- Brat Cineáltais Iárnach sa scoil
- Webwise.ie - áiseanna do mhúinteoirí, do pháistí agus do thuismitheoirí
- Teaghlaigh Éagsúla, an Grá Céanna
- Bosca Teachtaireachtaí sna ranganna
- Misneach
- An Clár Bí Sábháilte -
<https://www.staysafe.ie/teachers-staysafe-irish.htm>
- Cúrsaí Oide (www.oide.ie)
- Comhairle na nDaltaí
- Coiste Folláine
- Coiste Glas
- Coiste Spóirt
- Córas Cairdis
- Tionól na maidine agus mórtionól Dé hAoine
- Gníomhaíochtaí spóirt, ceoil agus cultúir le buanna éagsúla a cheiliúradh
- Cruinniú Tuismitheoirí - Múinteoirí le cumarsáid a spreagadh
- Nasc idir an bhfoireann scoile agus Comhlucht na dTuismitheoirí le smaointe a roinnt agus línte cumarsáide a choinneáil suas
- Ócáidí Scoile - Drámaí, Seó na Nollag, Lá Ceoil
- Emotion Coaching déanta ag an bhfoireann scoile.

Feictear an tábhacht a bhaineann le guth an pháiste agus cloistear é.

Tá na polasaithe maoirseachta, monatóireachta agus socruithe scoile a leanas i bhfeidhm ag an scoil chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi.

- Ráiteas um Chumhdach Leanaí
- Measúnú Riosca
- Rialacha Scoile/Ranga
- Cód Iompair
- Frithbhulaíocht/Nósanna Imeachta chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi
- Sláinte Páistí
- Oideachais Speisialta
- Spóirt
- Polasaí Úsáide Inghlactha
- Fón agus Uaireadóir Cliste
- Nós Imeachta chun Gearáin a Dhéanamh
- Féinmheastóireacht Scoile
- Bí Sábháilte
- Oideachais, Caidrimh & Gnéasachta
- Forbairt Ghairmiúil Leanúnach Foirne
- Maoirseacht sa chlós agus sa halla

Mír C: Ag dul i ngleic le hlompraíocht Bhulaíochta

Seo a leanas an múinteoir/na múinteoirí atá freagrach as dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochta:

Fiona Nic Fhlannchadha
Eimear Máirtín
Paula Ni Uigín

Ag tacú leis na múinteoirí cuí.

Nuair a tharlaíonn iompraíocht bhulaíochta, déanfaidh an scoil:

- A chinntiú go n-éistear leis an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici agus go gcuirtear é/í ar a s(h)uaimhneas.m
- Iarracht príobháideacht na ndaoine atá i gceist a chinntiú.
- Déan gach comhrá go tuisceanach
- Aois agus cumas na ndaoine atá i gceist a mheas.
- Éisteacht le tuairimí an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á dhéanamh air/uirthi maidir leis an mbealach is fearr chun dul i ngleic leis an gcás.
- É a ghníomhú go tráthúil.
- Tuismitheoirí na ndaoine atá i gceist a chur ar an eolas.

Tabhair do d'aire:

Ní dhéanfaidh an scoil déileál le hiompraíocht bhulaíochta a tharlaíonn nuair nach mbíonn scoláirí faoi chúram nó faoi fhreagracht na scoile. Sa chás go mbíonn tionchar ag an iompraíocht bhulaíochta sin ar scoil, áfach, cuirfidh an scoil tacaíocht ar fáil don scoláire/scoláirí atá i gceist.

I gcás go leanann an iompraíocht bhulaíochta ar aghaidh sa scoil, ba chóir do scoileanna déileáil leis de réir a bpolasaí Bí Cineálta.

Is iad seo a leanas na céimeanna a ghlacfaidh an scoil le fáil amach an raibh iompraíocht bhulaíochta á dhéanamh, na cuir chuige a glacfar chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta agus athbhreithniú a dhéanamh ar dhul chun cinn (féach Caibidil 6 de ghnásanna Bí Cineálta):

In Cineáltas: Plean Gníomhaíochta ar an mBulaíocht agus Bí Cineálta: Gnásanna chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus d'Iarbhunscoileanna, sainmhínítear an bhulaíocht mar iompraíocht spriocdhírthe, ar líne nó as líne a dhéanann dochar. D'fhéadfadh an dochar a dhéantar a bheith fisiciúil, sóisialta agus/nó mothúchánach. Leanann iompraíocht bhulaíochta ar aghaidh thar thréimhse ama agus bíonn neamhchothroime cumhachta i gceist sa chaidreamh idir beirt nó idir grúpaí daoine sa tsochaí. Tugtar an sainmhíniú mionsonraithe i gCaibidil 2 de ghnásanna Bí Cineálta.

Déanfaidh an múinteoir trí ceist a mheá agus iad ag fiosrú an raibh iompraíocht bhulaíochta á dhéanamh. Seo a leanas an trí cheist:

1. An bhfuil an iompraíocht dírithe ar scoláire ar leith nó ar ghrúpa scoláirí?

2. An bhfuil sé i gceist dochar fisiciúil, sóisialta nó mothúchánach á dhéanamh de bharr na hiompraíochta?
3. An bhfuil an iompraíocht á léiriú arís agus arís eile?

Más **'Tá'** an freagra ar **gach ceann** de na ceisteanna thuas, is iompraíocht bhulaíochta í an iompraíocht agus ba chóir dul i ngleic léi de réir Ghnásanna Bí Cineálta.

Tabhair do d'aire:

D'fhéadfadh sé go measfaí gurb ionann eachtraí aon uaire agus bulaíocht i gcásanna áirithe. D'fhéadfadh sé go measfaí gurb ionann agus iompraíocht bhulaíochta teachtaireacht ghoiliúnach amháin a phostáiltear ar na meáin shóisialta mar is ródhócha go ndéanfar í a roinnt mórán uaireanta agus mar sin déanfar iompraíocht leantach di.

Más **'Níl'** an freagra ar aon cheann de na ceisteanna thuas, ní iompraíocht bhulaíochta an iompraíocht. Déantar foráil i gCód Iompair na scoile do straitéisí chun déileáil le hiompraíocht mhíchuí.

Nuair atáthar ag aithint ar tharla nó nár tharla iompraíocht bhulaíochta ba chóir don mhúinteoir:

- Cad, cá háit, cathain agus cén fáth a bhreithníú?
- Is féidir an seicliosta in Aguisín C a úsáid mar chúnamh chun iompraíocht bhulaíochta a aithint.
- Má bhíonn grúpa scoláirí i gceist, ba chóir teagmháil a dhéanamh le gach scoláire ina (h)aonar ar dtús.
- Ina dhiaidh sin, ba chóir bualadh le gach scoláire atá i gceist mar ghrúpa.
- Ag an gcruinniú grúpa, ba chóir go niarrafaí ar gach scoláire a c(h)untas féin ar ar tharla a thabhairt lena chinntiú go bhfuil gach duine sa ghrúpa soiléir faoi thuairimí a chéile.
- Ba chóir tacaíocht a thabhairt do gach scoláire de réir mar is cuí, i ndiaidh an chruinnithe grúpa.
- B'fhéidir go mbeadh sé ina chuidiú a iarraidh ar na scoláirí atá i gceist a gcuntas ar an eachtra/na heachtraí a scríobh síos.

Bainfidh an scoil úsáid as na cuir chuige seo a leanas chun tacú leo siúd a ndéanfar bulaíocht orthu, iad siúd a bheidh mar fhinné agus iad siúd a léireoidh iompraíocht bhulaíochta (féach Caibidil 6 de ghnásanna Bí Cineálta):

- Is dlúthchuid de phobal na scoile iad na tuismitheoirí agus tá ról tábhachtach acu, i gcomhar le scoileanna, maidir le dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochta. I gcás gur tharla iompraíocht bhulaíochta, ní mór teagmháil a dhéanamh le tuismitheoirí na scoláirí atá i gceist go luath chun iad a chur ar an eolas faoin gcás agus chun dul i gcomhairle leo maidir leis na gníomhaíochtaí atá le déanamh chun dul i ngleic leis an iompraíocht.
- Tá sé tábhachtach éisteacht le tuairimí an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici maidir leis an mbealach is fearr chun dul i ngleic leis an gcás.

- Ba chóir taifead a choinneáil den phlé a rinneadh le gach duine a bhí i gceist.
- Ba chóir go ndéanfadh an taifead seo doiciméadú ar fhoirm agus ar chineál na hiompraíochta bulaíochta, más eol sin (féach Mír 2.5 agus 2.7 de ghnásanna Bí Cineálta), cá háit agus cathain a tharla sé agus dáta na teagmhála tosaigh leis na scoláirí atá i gceist agus a dtuismitheoirí.
- Ba chóir go mbeadh tuairimí na scoláirí atá i gceist agus a dtuismitheoirí maidir leis na gníomhartha atá le déanamh chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta san áireamh sa taifead.

Iarphlé i gcás gur tharla iompraíocht bhulaíochta:

- Ní mór don mhúinteoir dul i mbun plé arís leis na scoláirí agus na tuismitheoirí atá i gceist tráth nach bhfuil níos mó ná 20 lá scoile i ndiaidh na teagmhála tosaigh.
- Ar na tosca tábhachtacha atá le breithniú mar chuid den phlé seo tá cineál na hiompraíochta bulaíochta, éifeachtacht na straitéisí a úsáideadh chun dul i ngleic leis an iompraíochta bhulaíochta agus an caidreamh idir na scoláirí atá i gceist.
- Ba chóir don mhúinteoir an tathbhreithniú le scoláirí agus lena dtuismitheoirí a dhoiciméadú lena fháil amach an bhfuil deireadh tagtha leis an iompraíocht bhulaíochta agus tuairimí na scoláirí agus na dtuismitheoirí ina leith sin. > ba chóir an dáta ar cinneadh go raibh deireadh tagtha leis an iompraíocht bhulaíochta a thairfeadh freisin.
- Ba chóir aon rannpháirtíocht le seirbhísí/tacaíochtaí seachtracha a bhreacadh síos freisin.
- D'fhéadfadh sé go mbeadh gá le maoirseacht agus tacaíocht leanúnach do na scoláirí atá i gceist fiú nuair a bheidh deireadh leis an iompraíocht bhulaíochta.
- Mura bhfuil deireadh tagtha leis an iompraíocht bhulaíochta ba chóir don mhúinteoir athbhreithniú a dhéanamh ar na straitéisí a úsáideadh i gcomhairle leis na scoláirí atá i gceist agus a dtuismitheoirí agus ba cheart amlíne a aontú le haghaidh tuilleadh plé go dtí go dtiocfaidh deireadh leis an iompraíocht bhulaíochta.
- Más léir go bhfuil an scoláire a bhfuil an iompraíocht bhulaíochta á léiriú aige/aici ag leanúint leis an iompraíocht a léiriú, ba chóir smaoineamh ar na straitéisí a úsáid chun déileáil le hiompraíocht mhíchuí dá bhforáiltear i gCód Iompair na scoile. Má dhéantar pionóis smachta a bhreithniú, is ceist é sin idir an scoláire ábhartha, a t(h)uismitheoirí agus an scoil.
- Mura bhfuil tuismitheoir(í) sásta leis an gcaoi a ndeachaigh an scoil i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta, de réir Ghnásanna Bí Cineálta Chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus Iarbhunscoileanna, ba chóir iad a atreorú chuig gnásanna gearán na scoile.
- Má tá tuismitheoir míshásta leis an gcaoi a ndeachaigh an scoil i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta, féadfaidh sé/sí gearán a dhéanamh leis an Ombudsman do Leanaí má chreideann sé/sí go raibh tionchar diúltach ag gníomhaíochtaí na scoile ar an scoláire.

Iompraíocht Choiriúil

I gcásanna áirithe, féadfar iompraíocht bhulaíochta a mheas mar iompraíocht choiriúil agus d'fhéadfadh feidhm a bheith le hiarmhairtí dlí. Is é 12 bhliain aois na freagrachta coiriúla in Éirinn.

D'fhéadfadh roinnt den iompraíocht ar líne a bheith mídhleathach agus ní mór go mbeadh a fhios ag scoláirí go mbaineann impleachtaí forleathana le hábhar míchuí nó dochrach a phostáil ar líne. I gcásanna a bhaineann le híomhánna dlúthphearsanta, leis an Acht um Chiapadh, Cumarsáid Dhochrach agus Cionta Gaolmhara, 2020 ar a dtugtar Dlí Coco freisin déantar coir as íomhánna dlúthphearsanta a roinnt gan toiliú agus déantar coir freisin as bagairt a dhéanamh na híomhánna sin a roinnt.

Má tá foréigean fisiciúil nó bagairt foréigin i gceist le hiompraíocht bhulaíochta, d'fhéadfaí a mheas gur ionsaí atá inti.

Má tá leithcheal nó fuathchaint i gceist le hiompraíocht bhulaíochta a dhíríonn ar an scoláire agus atá bunaithe ar chine, reiligiún, eitneacht, claonadh gnéis nó bunaithe ar an scoláire a bheith mar bhall de phobal an Lucht Siúil, d'fhéadfaí é sin a mheas mar choir fuatha faoin Acht um Thoirmeasc ar Ghríosú chun Fuatha, 1989/11, agus d'fhéadfaí cúiseanna coiriúla a chur ina leith siúd a bhíonn páirteach in iompraíocht den chineál sin.

Má tá ciapadh gnéasach nó ionsaí gnéis i gceist leis an iompraíocht bhulaíochta, d'fhéadfaí é sin a mheas mar iompraíocht choiriúil.

Is é an Garda Síochána an túdarás cuí chun iompraíocht choiriúil líomhnaithe a fhiosrú.

Nuair atá iompraíocht bhulaíochta ina hábhar inní maidir le cosaint leanaí

In Alt 10 den Acht um Thús Áite do Leanaí, 2015 leagtar dualgas reachtúil ar scoileanna a chinntiú, a oiread agus is féidir, mar “sholáthraí seirbhíse ábhartha” go bhfuil gach leanbh atá ag freastal ar an scoil saor ó dhíobháil fad atá sé nó sí ag freastal ar an scoil nó seachas sin ag glacadh páirte i ngníomhaíochtaí scoile.

Is é an doiciméad Treoir Náisiúnta maidir le Tús Áite do Leanaí 2017 an treoir uileghabhálach maidir le cumhdach leanaí. Foráiltear sa Treoir go bhféadfadh sé, i gcás eachtraí tromchúiseacha bulaíochta nuair a mheastar go bhféadfadh an iompraíocht a bheith ina hiompraíocht mhíúsáide, go gcaithfí atreorú a dhéanamh chuig Tusla nó chuig an nGarda Síochána de réir mar is cuí.

Úsáidfean na tacaíochtaí thíos mar thacaíocht chun cuidiú le hiompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi:

- An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais (SNSO/NEPS)
- Oide
- Webwise
- Comhairle Náisiúnta na dTuismitheoirí
- Ionad Frithbhulaíochta OCBÁC
- Tusla

Déanfar gach iompraíocht bhulaíochta a thaifeadadh. San áireamh ansin beidh an cineál iompraíochta, cá háit agus cathain a tharla sé, agus dáta an chaidrimh le scoláirí agus tuismitheoirí. Déanfar na gníomhaíochtaí agus na tacaíochtaí comhaontaithe chun dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochtaa dhoiciméadú. Más ábhar imní í an iompraíocht bhulaíochta maidir le cosaint leanaí déileálfar leis an gceist gan mhoill de réir Gnásanna um Chumhdach Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna.

Mír D: Maoirseacht

Cuirfidh an príomhoide uasdátú ar iompraíocht bhulaíochta i láthair ag gach cruinniú den Bhord Bainistíochta. San áireamh san uasdátú seo beidh líon na neachtraí iompraíochta bulaíochta a tuairiscíodh ón gcruinniú deireanach, líon na neachtraí leanúnacha agus líon iomlán na neachtraí ó thús na scoilbhliana. Sa chás gur tharla eachtraí iompraíochta bulaíochta, cuirfidh an príomhoide uasdátú ó bhéal ar fáil freisin lena náirítear nuair is ábhartha, eolas a bhaineann le treochtaí agus patrúin a aithníodh, straitéisí a úsáideadh chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta agus aon straitéisí níos leithne chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi. Níl eolas pearsanta ná aitheantais san uasdátú seo. Féach Caibidil 7 de ghnásanna Bí Cineálta.

Tá an polasaí seo ar fáil do phobal na scoile ar shuíomh idirlín na scoile agus ina chóip chrua ach é a iarraidh. Tá leagan den pholasaí seo atá in oiriúint do scoláirí ar taispeáint sa scoil agus tá sé ar fáil freisin ar ár suíomh gréasáin agus ina chóip chrua ach é a iarraidh.

Déanfar an polasaí seo agus a chur i bhfeidhm a athbhreithniú ar bhonn bliantúil nó a luaithe agus is indéanta tar éis athrú ábhartha a bheith ann in aon ábhar dá dtagraíonn an polasaí seo.

Sínithe: Siniú ar cóip chrua san oifig
Dáta: 28/05/2025
(Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta)

Sínithe: Siniú ar cóip chrua san oifig
Dáta: 28/05/2025
(Príomhoide)

Bí Cineálta Policy for Scoil Naithí to Prevent and Address Bullying Behaviour

The Board of Management of Scoil Naithí has adopted the following policy to prevent and address bullying behaviour. This policy fully complies with the requirements of Bí Cineálta: Procedures to Prevent and Address Bullying Behaviour for Primary and Post-Primary Schools 2024. The board of management acknowledges that bullying behaviour interferes with the rights of the child as set out in the United Nations Convention on the Rights of the Child. We all, as a school community, have a responsibility to work together to prevent and address bullying behaviour and to deal with the negative impact of bullying behaviour. We are committed to ensuring that all students who attend our school are kept safe from harm and that the wellbeing of our students is at the forefront of everything that we do. We recognise the negative impact that bullying behaviour can have on the lives of our students and we are fully committed to preventing and addressing bullying behaviour. We confirm that we will, in accordance with our obligations under equality legislation, take all such steps that are reasonably practicable to prevent the harassment of students or staff on any of the nine grounds specified: gender, civil status, family status, sexual orientation, religion, age, disability, race and membership of the Traveller community.

Definition of bullying

Bullying is defined in Cineáltas: Action Plan on Bullying and Bí Cineálta: Procedures to Prevent and Address Bullying Behaviour for Primary and Post-Primary Schools as targeted behaviour, online or offline that causes harm. The harm caused can be physical, social and/or emotional in nature. Bullying behaviour is repeated over time and involves an imbalance of power in relationships between two people or groups of people in society. The detailed definition is provided in Chapter 2 of the Bí Cineálta procedures. Each school is required to develop and implement a Bí Cineálta policy that sets out how the school community prevents and addresses bullying behaviour. Strategies to deal with inappropriate behaviour that is not bullying behaviour are provided for within the school's Code of Behaviour.

Section A: Development/review of our Bí Cineálta policy to prevent and address bullying behaviour

All members of our school community were provided with the opportunity to input into the development/review of this policy.

	Dáta an Chomhairliúcháin	Modh comhairliúcháin
Foireann na scoile:	19 Márta 2025 12ú Bealtaine	Survey Draft shared with school staff for feedback
Scoláirí:	Dátaí éagsúla le linn Mí Márta	Focus Groups Questionnaire
Tuismitheoirí:	20ú Márta 2025	Survey (provided through English and Irish for parents)
Bord Bainistíochta:	12ú Bealtaine & 19ú Bealtaine	Draft of the policy shared and discussed. Feedback and suitable changes made. Information video watched at Board meeting.
Pobal na scoile i gcoitinne: (de réir mar is cuí mar shampla tiománaithe bus)	19 Márta 2025	Survey
An dáta ar faomhadh an polasaí:		
An dáta is déanaí a ndearnadh athbhreithniú ar an bpolasaí:		

Section B: Preventing Bullying Behaviour

This section sets out the prevention strategies that will be used by the school. These include strategies specifically aimed at preventing online bullying behaviour, homophobic and transphobic bullying behaviour, racist bullying behaviour, sexist bullying behaviour and sexual harassment as appropriate (see Chapter 5 of the Bí Cineálta procedures):

Cultúr agus Timpeallacht:

Scoil Naithí makes every effort to create a positive and inclusive school culture and environment in order to prevent bullying behaviour. We do our utmost to ensure that this is a space where pupils and school staff feel a sense of belonging and safety, and that support is available to them. We do this through the methods listed below, and we always welcome other ideas from the school's stakeholders.

- Our staff clearly communicate to pupils the people they can speak with if they have any concerns. A visual representation of the school's Support Pyramid is displayed alongside the Be Kind Policy, which was designed to be child-friendly and created collaboratively with the pupils.
- Our school actively fosters an environment that encourages pupils to speak up and share their concerns.
- Supervision in the school yard is carefully organised and adjusted as needed in response to concerns, specific needs, or changing weather conditions.
- A variety of yard games, quiet games, and friendship benches have been introduced to ensure that pupils with different interests have engaging activities available to them.
- Feedback from pupil questionnaires has been analysed, and strategies have been implemented to address the issues raised.
- Posters will be removed from school windows to improve visibility of the yard, bicycle racks, yard games, and other areas where bullying behaviour might occur.
- The children's Bí Cineálta Policy has been displayed in every classroom, in the additional learning room, and at the main entrance to the school.
- The Support Pyramid has been developed in collaboration with pupils and highlights the trusted individuals, both in school and at home, whom they can approach if they have any concerns about themselves or others.
- Children are supervised at all times - communication is made when teachers are having lunch, photocopying, using the bathroom so that the teacher beside them supervises their class until they return.
- Different teaching methods are used with different learners to promote togetherness amongst the children.

- The Clár Bí Sábháilte agus the OSPS curriculum is covered in each class:
 - BL.1 teaching, Bl.2 consolidation
 - The programme InGrá Dé promotes love and gratitude.
 - Bully4U - workshops with the classes. Workshops are suitable for each class level in which they are delivered
 - Health and Safety Policy
 - Cineáltas Kindness Flag central in the school
 - Webwise.ie - resources for teachers, parents and children
 - Different Families, Same Love
 - Anonymous message boxes in classrooms
 - Misneach
 - An Clár Bí Sábháilte - <https://www.staysafe.ie/teachers-staysafe-irish.htm>
 - Oide courses (www.oide.ie)
 - Student Council
 - Wellbeing committee
 - Green Schools
 - Sport's committee
 - Friendship System
- } We recognise and understand the importance of the child's voice and we strive to hear it.
- Daily morning assembly and a grand assembly on Friday mornings.
 - School activities - sport, music, culture - to celebrate different talents.
 - Parent - Teacher meetings to encourage communication
 - Link between staff and the parent's association to share ideas and to keep lines of communication open.
 - School occasions - School plays, Christmas Show, Lá Ceoil
 - Emotion Coaching training completed by the staff.

The school has the following supervision and monitoring policies in place to prevent and address bullying behaviour (see Chapter 5 of the Bí Cineálta procedures):

- Child Safeguarding Statement
- Risk Assessment
- School/Class Rules
- Code of Behaviour
- Anti-Bullying Policy/Procedures for Preventing and Addressing Bullying Behaviour
- Child Health
- Special Education
- Sports
- Acceptable Use Policy
- Mobile Phone and Smartwatch Policy
- Complaints Procedure
- School Self-Evaluation
- Stay Safe

- Relationships and Sexuality Education
- CPD for staff
- Supervision in the hall and in the yard

Mír C: Ag dul i ngleic le hIompraíocht Bhulaíochta

The teacher(s) with responsibility for addressing bullying behaviour is (are) as follows:

Fiona Nic Fhlannchadha
Eimear Máirtín
Paula Ni Uigín

Supporting the relevant staff

When bullying behaviour occurs, the school will:

- Ensure that the student experiencing bullying behaviour is heard and reassured
- Seek to ensure the privacy of those involved
- Conduct all conversations with sensitivity
- Consider the age and ability of those involved
- Listen to the views of the student who is experiencing the bullying behaviour as to how best to address the situation
- Take action in a timely manner
- Inform parents of those involved

Please Note:

The school is not expected to deal with bullying behaviour that occurs when students are not under the care or responsibility of the school. However, where this bullying behaviour has an impact in school, schools are required to support the students involved. Where the bullying behaviour continues in school, schools should deal with it in accordance with their Bí Cineálta policy. See Section 6.2 of these procedures.

The steps that will be taken by the school to determine if bullying behaviour has occurred, the approaches taken to address the bullying behaviour and to review progress are as follows (see Chapter 6 of the Bí Cineálta procedures):

In Cineáltas: Plean Gníomhaíochta ar an mBulaíocht agus Bí Cineálta: Gnásanna chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus d'Iarbhunscoileanna, sainmhínítear an bhulaíocht mar iompraíocht spriocdhírthe, ar líne nó as líne a dhéanann dochar. D'fhéadfadh an dochar a dhéantar a bheith físiúil, sóisialta agus/nó mothúchánach. Leanann iompraíocht bhulaíochta ar aghaidh thar thréimhse ama agus bíonn neamhchothroime cumhachta i gceist sa chaidreamh idir beirt nó idir grúpaí daoine sa tsochaí. Tugtar an sainmhíniú mionsonraithe i gCaibidil 2 de ghnásanna Bí Cineálta.

To determine whether the behaviour reported is bullying behaviour you should

consider the following questions:

1. Is the behaviour targeted at a specific student or group of students?
2. Is the behaviour intended to cause physical, social or emotional harm?
3. Is the behaviour repeated?

If the answer to each of the questions above is **Yes**, then the behaviour is bullying behaviour and the behaviour should be addressed using the Bí Cineálta Procedures

Please Note:

One-off incidents may be considered bullying in certain circumstances. A single hurtful message posted on social media can be considered bullying behaviour as it has a high likelihood of being shared multiple times and thus becomes a repeated behaviour.

If the answer to any of these questions is **No**, then the behaviour is not bullying behaviour. Strategies to deal with inappropriate behaviour are provided for within the school's Code of Behaviour.

When identifying if bullying behaviour has occurred teachers should consider what, where, when and why?

- if a group of students is involved, each student should be engaged with individually at first
- thereafter, all students involved should be met as a group
- at the group meeting, each student should be asked for their account of what happened to ensure that everyone in the group is clear about each other's views
- each student should be supported as appropriate, following the group meeting
- it may be helpful to ask the students involved to write down their account of the incident(s)

The school will use the following approaches to support those who experience, witness and display bullying behaviour (see Chapter 6 of the Bí Cineálta procedures):

- Parents are an integral part of the school community and play an important role, in partnership with schools, in addressing bullying behaviour. Where bullying behaviour has occurred, the parents of the parties involved must be contacted at an early stage to inform them of the matter and to consult with them on the actions to be taken to address the behaviour as outlined in the school's Bí Cineálta policy.
- It's important to listen to the views of the student who is experiencing the bullying behaviour as to how best to address the situation.
- A record should be kept of the engagement with all involved.
- All incidents of bullying behaviour should be recorded. The record should document the form (Section 2.5) and type (See Section 2.7) of bullying behaviour, if known, where and when it took place and the date of the initial engagement with the students and their parents.
- The record should include the views of the students and their parents regarding the actions to be taken to address the bullying behaviour.

Follow up review in cases where it was determined that bullying behaviour has occurred:

- The teacher must engage with the students and parents involved no more than 20 school days after the initial discussion to review progress following the initial intervention.
- Important factors to consider as part of the review are the nature of the bullying behaviour, the effectiveness of the strategies used to address the bullying behaviour and the relationship between the students involved.
- The teacher should document the review with students and parents to determine whether bullying behaviour has ceased and the views of the students and their parents in relation to this.
- It is important to document the date it has been determined that the bullying behaviour has ceased.
- Any engagement with external services/supports should also be noted.
- Even though the bullying behaviour may have ceased, ongoing supervision and support may be required for both the student who has experienced the bullying behaviour as well as the student who has displayed the behaviour.
- If the bullying behaviour has not ceased, the teacher should review the strategies used in consultation with the students and parents and agree to meet again over an agreed timeframe until the bullying behaviour has ceased
- Where it becomes clear that the student who is displaying the bullying behaviour is continuing to display the behaviour, then the school should consider using the strategies to deal with inappropriate behaviour as provided for within the school's Code of Behaviour. If disciplinary sanctions are considered, this is a matter between the relevant student, their parents and the school.
- If a parent is not satisfied with how bullying behaviour has been addressed by the school, in accordance with these procedures, they should be referred to the school's complaints procedure
- In the event that a student and/or parent is dissatisfied with how a complaint has been handled, a student and/or parent may make a complaint to the Ombudsman for Children if they believe that the school's actions have had a negative effect on the student

Criminal Behaviour

Bullying behaviour can be considered criminal behaviour under certain circumstances and legal consequences can apply. The age of criminal responsibility in Ireland is 12 years. Some online behaviour may be illegal, and students need to be aware of the farreaching consequences of posting inappropriate or harmful content online. In cases of intimate imagery, the Harassment, Harmful Communications and Related Offences Act 2020, also known as Coco's Law, criminalises the nonconsensual sharing of intimate images and also criminalises threatening to share these images. If bullying

behaviour involves physical violence or threats of violence, it may be considered assault. If bullying behaviour involves discrimination or hate speech targeting a student based on their race, religion, nationality, ethnicity, sexual orientation or membership of the Traveller community, it may be considered a hate crime under the Prohibition of Incitement to Hatred Act 1989¹¹, and those engaging in such behaviour may face criminal charges. If bullying behaviour involves sexual harassment or sexual assault, this may also be considered criminal behaviour. An Garda Síochána is the appropriate authority to investigate alleged criminal behaviour.

When bullying behaviour becomes a child protection concern

Section 10 of the Children First Act, 2015 places a statutory obligation on schools, as a “provider of a relevant service” to ensure, as far as practicable, that each child attending the school is safe from harm while attending school or otherwise participating in school activities.

The Children First National Guidance document 2017 is the national, overarching guidance with regard to child safeguarding. The Guidance provides that in cases of serious instances of bullying where the behaviour is regarded as possibly abusive, a referral may need to be made to Tusla or An Garda Síochána as appropriate.

Below are supports available which will be used to help prevent and address bullying behaviour:

- An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais (SNSO/NEPS)
- Oide
- Webwise
- Comhairle Náisiúnta na dTuismitheoirí
- Ionad Frithbhulaíochta OCBÁC
- Tusla

All bullying behaviour will be recorded. This will include the type of behaviour, where and when it took place, and the date of the engagement with students and parents. The actions and supports agreed to address bullying behaviour will be documented. If the bullying behaviour is a child protection concern the matter will be addressed without delay in accordance with Child Protection Procedures for Primary and Post-Primary Schools.

Mír D: Oversight

The principal will present an update on bullying behaviour at each board of management meeting. This update will include the number of incidents of bullying behaviour that have been reported since the last meeting, the number of ongoing

incidents and the total number of incidents since the beginning of the school year. Where incidents of bullying behaviour have occurred, the principal will also provide a verbal update which will include where relevant, information relating to trends and patterns identified, strategies used to address the bullying behaviour and any wider strategies to prevent and address bullying behaviour where relevant. This update does not contain personal or identifying information. See Chapter 7 of the Bí Cineálta procedures. This policy is available to our school community on the school's website and in hard copy on request. A student friendly version of this policy is displayed in the school and is also available on our website and in hard copy on request. This policy and its implementation will be reviewed, following input from our school community, each calendar year or as soon as practicable after there has been a material change in any matter to which this policy refers.

Signed:Hard Copy signed in office
Date: 28/05/2025
(Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta)

Signed:Hard Copy signed in office
Date:28/05/2025
(Príomhoide)